

— Na podkovski šoli vršile so se dne 27. in 28. decembra skušnje iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa, predsedoval je izpraševalni komisiji vodja dr. vit. Bleiweis Trsteniški, izpraševalca bila sta c. kr. deželni živinozdravnik, gospod Wagner in učitelj podkovske šole gospod Šlegel. Neizšolanih kovačev bilo je sedem, šest Kranjcev in eden Štajarec. Le zadnji bolj mladi kovač ni prestal skušnje ter jo mora ponavljati koncem tekočega leta. Učenci podkovske šole pa so bili vsi dobro izvežbani, vsi imeli so podporo. Po vspehu skušenj se vrstijo tako-le: Jakob Trček iz Borovnice, Jože Peterlin iz Vidma, okraja kočevskega, Marka Vouk iz Vrabč na Vipavskem, Filip Božič iz Vipave in Janez Dovjak iz Dobrove pri Ljubljani. Za mesogledce pa so bili potrjeni le Trček, Peterlin in Božič, Vouk in Dovjak nista bila pripuščena k skušnji, ker znata premalo pisati.

— Zaznamek dné 2. januarija l. 1890. izžrebanih obveznic 4%, kranjskege deželnega posojila, katerih glavinski zneski se bodo dné 1. julija 1890. v imenski vrednosti izplačali:

á 10.000 gld. št. 83.

á 5.000 gld. št. 55.

á 1.000 gld. št. 192, 210, 291, 336, 459, 497, 522, 674, 715, 1.034, 1.057, 1.496, 1.514, 1.584, 1.608, 1.755, 1.771, 1.872, 1.898, 2.022, 2.036, 2.047, 2.152, 2.184.

á 100 gld. št. 22, 26, 156, 161, 185, 278, 341, 345, 348, 384, 395, 471, 479, 527, 569, 629, 637, 647, 710, 712, 781, 821, 832, 851, 940, 1.008, 1.121, 1.159, 1.427, 1.433, 1.456, 1.550, 1.579, 1.708, 1.717, 1.826, 1.836, 1.854, 2.005, 2.171, 2.193, 2.273, 2.377, 2.605, 2.636, 2.931, 2.956, 2.981.

Navedene obveznice z izžrebanimi glavinskimi zneski v imenski vrednosti bode kranjska deželna blagajnica v Ljubljani izplačevala omenjenega dné, držaje se dotičnih veljavnih predpisov.

— Okrajni glavar novomeški gospod vladni svetovalec Eckel podal se je vsled svoje prošnje dokončno v pokoj, za vodjo tega glavarstva premeščen je, kakor piše uradna „Laib. Ztg.“, gospod Fr. vit. Schwarz do sedaj okrajni glavar v Postojini.

— Influenca širi se tudi v Ljubljani, kakor posnemamo iz poročil uradnega lista, silovito tako, da je že skoraj ni rodbine, pri kateri bi se ne bila oglasila, posebnih nasledkov pa do sedaj še ni pokazala. Glede šolstva kaže se hvalevredno prizadevanje, šole dognati do konca tega poletja, ki bode krog srede prihodnega meseca. Ali se to posreči ni gotovo, ako se bolezen tako hitroma razširi, kakor na mnogo drugih krajih. Iz Trsta se n. pr. poroča, da je tam za novo boleznijo obolelo nad 30.000 ljudi. Na Dunaji podaljšali so počitnice do 13. tm., enako godi se v Pragi.

Z Logatca se pa poroča, da so tam hude koze nastale, zaradi katerih je okrajni šolski svet zatvoril tamošne šole, ker so že tri osebe za kozami umrle.

— Gladstone slavní angleški državnik, ki je s svojo politiko mnogo pripomogel k temu, da se je od Balkana odrinila teška turška roka, praznoval je dne 29. decembra svoj 80. rojstni dan. Stari gospod je še duševno in telesno izredno krepak, ob nedeljah zahaja redno v svojo farno cerkev in tam po običaju anglikanov v cerkvi zbranemu ljudstvu čita sv. pismo. Redno tudi hodi v svoj gojzd in tam golorok posekava gojzdno drevje po svoji stari navadi. K 80letnici svoji prejel je mnogo čestitek.

— Na mediciničnem in blazničnem oddelku deželne bolnice v Ljubljani je oddati služba sekundarija.

Prošnje naj se pošljejo vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 24. januarija 1890.

— † Valentin Gasperin, upravnik fužine Radovna v Gorjah, dolgoletni uradnik baron Cojs-ovih fužin in potem kranjske obrtne družbe, ki je služboval nekaj časa na Javorniku, nekaj let na Bohinjski Bistrici, veliko let pa v Radovni, umrl je dne 6. tm. v starosti 75. let in je bil zaradi svoje uljudnosti in pravičnosti obče priljubljen pri prebivalstvu, s katerim je imel poslovati prav tako, kokor ga je rodbina njegova ljubila zaradi očetovske ljubezni in skrbljivosti. Naj v miru počiva uzoren uradnik in poštenjak!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Prvi korak v poravnavo češko-nemškega vprašanja je storjen. Minulo soboto dne 4. januarija zbrali so se na vabilo grofa Taafe-ja iz sredine češke in nemške stranke izvoljeni zastopniki, vrh tega knez Schönburg in pa ministri Pražak, Gautsch, Baquehem in Schönborn v prostorih ministerskega predsedništva.

Uradno se o teh razpravah poroča z Dunaja z dne 4. tm.: Danes opoludne ob 1. uri v ministerskem predsedništvu v posvetovanje zbrani zedinili so se v to, da naj nadjednosti razgovorov ostanejo zaupne ter da se kot edino naznanilo o tem prijavi kot pristno poročilo naslednje:

Današnjega posvetovanja v prostorih ministerskega predsedništva vdeležili so se gospodje: ministerski predsednik grof Taafe, minister baron Pražak, minister bogočastja in nauka baron Gautsch, trgovinski minister Marquis Bacquehem, pravosodni minister grof Schönborn, dalje gospodje: Rihard grof Clam Martinic, dr. Herman Hallwich, Friderik Karol grof Kinsky, Jurij knez Lobkovicz, dr. Karol Matuš, dr. E. pl. Plener, dr. Fr. L. Rieger, Maks baron Scharschmid, dr. Lud. Schlesinger, dr. Fr. Schmeikal, Aleksander knez Schönburg, Josip Oswald grof Thun, Otokar Zeithamer.

Ministerski predsednik pozdravlja zbrane ter se jim zahvaluje, da so došli. Potem omenja ministerski predsednik smrti kneza Karola Auersperga ter naprosi navzoče,

da v znamenje obžalovanja vstanejo. Potem naznanja pl. Plener v imenu somišljenikov in v ta namen, da se razprava prične, znane želje Nemcev. Na to sledi nekakova splošna razprava, katere so se vdeležili: knez Schönburg, knez Lobkovic, dr. Schmeykal, dr. Rieger, baron Schar Schmid, grof Clam, dr. Hallwich, dr. Matuš, dr. Schlesinger, in poslanec Zeithamer. V imenu svoje stranke izjavlja knez Lobkovic, da se bode ta v prihodnji seji točko za točko izjavila o posameznih zahtevah in da bode naznanila one zahteve, katere se ji zde potrebne imenom češkega ljudstva. S to obliko postopanja izrekel se je shod zadovoljnega. Današnja seja trajala je do pol 5. ure. Prihodnja seja je v nedeljo 5. ob 2. uri popoldne.

O tej drugi seji poroča se sledeče: Današnje, drugo posvetovanje v c. k. ministerskim predsedništvu pričelo se je ob 2. popoldne. Dr. Rieger razvija v imenu svojih somišljenikov v daljni razpravi stališče čeških zastopnikov nasproti željam Nemcev razloženih po dr. pl. Plenerju ter je tem dodal želje čeških zastopnikov. Temu je sledila vrsta vprašanj in daljna razprava. Seja bila je ob pol 5. uri sklenjena. Grof Taaffe povabil je za ta dan člene shoda k obedu v hotel Socherjev. Za jutri so členi shoda in vdeleženi ministri povabljeni na dvorni obed k cesarju.

O ravno tej zadevi javlja se z Dunaja dne 5. tm.: Cesar sprejel je danes ogerskega ministerskega predsednika v pol ure trajajoči, potem pa ministerskega predsednika grofa Taaffeja v celo uro trajajoči avdijenci. Glede seje z dne 6. tm. se brzojavlja: V današnji seji bilo je v razpravi posebej vredjenje jezikovnega vprašanja na Češkem.

Češka. — V Pragi umrl je minulo soboto toraj, prav oni dan ko so se pričele razprave med Čehi in Nemci na Dunaji, knez Karlos Auersperg, za čas ministerstva meščanskega ministerski predsednik, nekaj časa tudi predsednik gosposke zbornice, 12 let deželni maršal na Češkem, v starosti 76 let po kratki bolezni vsled zastrupenja krvi po operaciji. Umrli vojvoda Kočevski bil je v vsem svojem pomenljivem političnem delovanju hud nasprotnik Čehov in Slovanov sploh in visoko plemstvo njegovo ga ni zadržavalo obdržati vodstvo vlade Giskrove, katera je vpeljala pri vladi teorijo „trinkgelda“. Ker knez Karol ni zapustil otrok, je dedič njegovega imetja stareji sin Karol predumrlega brata kneza Adolfa Auersperga, ki je bil tudi ministerski predsednik, konečno pa predsednik najvišjega računskega dvora na Dunaji.

Umrli zaprl je svojemu delovanju vrata dne 23. oktobra 1882. leta pri sklepu deželnega zborovanja pred, kakor je prišel na glasovanje njegov predlog glede zgradbe nemškega gledališča na deželne stroške v Pragi, takrat je naglašal, da se deželni zbor sklepa pred ko mu je mogoče, da reši svoje naloge ter je sklenil od strasti razburjen z besedami „Und damit leben Sie wohl meine Herren Abgeordneten“. (In tako imejte se dobro moji gospodje poslanci). Po onem času raznesla se je

govorica, da hoče knez zapustiti Avstrijo in se preseliti na Saksonsko. Potem je bil knez še enkrat v avdijenci pri cesarju, o kateri se je tudi mnogo govorilo, potem pa ni bilo ničesar več čuti o njem.

Ogerska. — Ministerskemu predsedniku Kolomanu Tiszu obeta se v novem letu zopet huda vojska od strani opozicije, ker premislil si je glede Kosut-ovega vprašanja in to v avstrijskim duhu. Tisza ima namreč navado velikih mož, izrekoma Napoleona III., da pri čestitanji k novemu letu, onem, ki mu pridejo čestitat, pove kaj novega. To se je zgodilo tudi letos: V svojem odgovoru na čestitanje liberalne stranke odgovoril je med drugim: da se ne strinja z dostojanstvom naroda, zahtevati, da se v korist enemu možu, kateri taji postavnost pastavodajstva in pa krone, da vstanovi posebni zakon in da tega potrdi ona krona, katere dotičnik ne pripoznava.

Ta izjava je po svoji odločnosti zelo spekla vso opozicijo in osupnila celo pristaše Tiszove, ker je ta malo dni popred dne 11. decembra v javni seji državnega zbora izrekel glede tega vprašanja: „da vlada sploh čuti potrebo in je posebej z ozirom na omenjeno okolnost (Košut) pripravljena izvršiti premembo domovinskega zakona in da bode pri tem svoja pozornost obračala tudi na ta paragraf, dostavil je še, da se pri predlaganji teh prememb vlada ne bode namenoma obotavljala. Nekaj časa pred dne 22. novembra je pač Tisza prav tako govoril, kakor novega leta dan.

Govori se dalje, da je Tisza pripravljen, ako bi mu opozicija preveč nagajala, razpustiti državni zbor ter se nadja odločne zmage nasproti opoziciji, ker ljudstvo ne bode glasovalo za zagovornike Košut-ove, ako jim nasproti stoji kralj. To sedaj je bilo na Ogorskem nasprotno pač navadno in opominjamo na dogodbo z Janskijem in mnogo mnogo enacega.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja dne 7. januarja. Danes nadaljevalo se je v češko-nemškem shodu razpravljanje šolskih zadev, Clam in Matuš sta bolehnata, Baquehem je šel k pogrebu Auerspergovem v Prago. Jutri ob 12^{1/2} seja.

Berolin dne 7. januarja. Cesarica udova Avgusta je danes ob 4^{1/2} popoldne umrla.

Pulj. Nadvojvodu Karolu Stefanu, ki je obolel za influenco, se zdravje boljša.

V Trstu so včeraj zavolj razširjenja nove bolezni za več dni šole zaprli.

Kairo. Z Adena se poroča da so Somali pri Ensi umorili dva francoska misijonarja.

Celje. Minulo nedeljo umrl je tukajšnji opat Anton vit. Wretschko, ki je bil prepoznan kot stanoviten pristaš liberalno-nemške stranke.